

Ministerie van Justitie

Identiteitsvaststelling in de strafrechtsketen: **Wet en Protocol**

Oktober 2010 - tweede, herziene uitgave

Progis

Identiteitsvaststelling in de strafrechtsketen: **Wet en Protocol**

Oktober 2010 - tweede, herziene uitgave

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Wet, Besluit en Protocol	6
3	De systematiek: identificatie en verificatie	8
4	SKN en SKDB	10
5	Bevoegdheden en verplichtingen	14
	Opsporing	15
	Officier van justitie en rechter	18
	Reclassering en behandeling	18
	Detentie	20
6	Bewaartermijnen	22
7	Inwerkingtreding	24
	Afkortingen	26

1

Inleiding

De Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen (WIVVG) geeft nieuwe regels voor de vaststelling van de identiteit van verdachten, veroordeelden en getuigen in de strafrechtsketen. Bij de wet hoort een besluit en een protocol.

Identiteitsvaststelling is geen doel op zichzelf. Een goede identiteitsvaststelling is noodzakelijk om betrouwbaar en trefzeker gegevens over verdachten en veroordeelden te kunnen uitwisselen tussen partijen in de strafrechtsketen.

In deze brochure worden deze drie documenten toegelicht. **Deze brochure bevat slechts een samenvatting van de nieuwe regels (beperkt tot de verdachten en veroordeelden)¹ en pretendeert geen volledigheid.**

Achtereenvolgens worden toegelicht:

- de verhouding tussen de wet, het besluit en het protocol,
- de systematiek van identificatie en verificatie,
- het strafrechtsketennummer (SKN) en de strafrechtsketendatabank (SKDB),
- de nieuwe verplichtingen en bevoegdheden,
- de bewaartermijnen, en
- de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving.

¹ De regels voor getuigen worden hier niet besproken, omdat het daarbij niet gaat om de vaststelling van een identiteit in de keten, maar om de vaststelling van een identiteit in één schakel van de keten. In het protocol wordt de procedure voor getuigen slechts kort beschreven om de verschillen te markeren.

2

Wet, Besluit en Protocol

Bevoegdheden om dwang toe te passen tegen burgers of inbreuk te maken op hun grondrechten, moeten berusten op een wet. Het Wetboek van Strafvordering bevatte voorheen geen volledige regeling voor de identiteitsvaststelling van verdachten, veroordeelden en getuigen.

De Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen (WIVVG) voorziet wel in zo'n complete regeling. Zij behelst een aantal aanvullingen en wijzigingen van het Wetboek van Strafvordering, het Wetboek van Strafrecht en een aantal andere wetten, zoals de drie penitentiaire beginselenwetten.

De WIVVG regelt:

- *welke* verplichtingen en bevoegdheden er zijn;
- *wanneer* die mogen of moeten worden toegepast, dat wil zeggen: in welke gevallen, tegen welke personen, en onder welke voorwaarden; en
- door *wie* ze mogen of moeten worden toegepast.

De wet is gepubliceerd in het Staatsblad 2009, nr. 317 (zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2009-317.html>) en op 1 oktober 2010 in werking getreden (zie hoofdstuk 7 van deze brochure).

Het Besluit identiteitsvaststelling verdachten en veroordeelden (BIVV) regelt meer in detail welke gegevens worden vastgelegd en hoe lang die mogen en moeten worden bewaard. Dit besluit is gepubliceerd in het Staatsblad 2009, nr. 352 (zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2009-352.html>).

Het protocol regelt:

Het protocol identiteitsvaststelling strafrechtsketen regelt *hoe* de nieuwe verplichtingen en bevoegdheden (moeten) worden toegepast. Dit protocol is vastgesteld door de Coördinatiegroep informatievoorziening strafrechtsketen (CIS), waarin de meeste ketenpartijen vertegenwoordigd zijn. Wijzigingen worden ook vastgesteld door deze Coördinatiegroep; jaarlijks wordt bezien of en in hoeverre bijstelling van het protocol nodig is. Het protocol wordt beheerd en uitgegeven door het directoraat-generaal Rechtspleging en Rechts-handhaving van het ministerie van Justitie en is daar ook verkrijgbaar (progis@minjus.nl).

Voorbeeld

De wet bepaalt in welke gevallen en onder welke voorwaarden vingerafdrukken van verdachten mogen of moeten worden genomen, en wie dat dan mag of moet doen. De wet zegt niets over de vraag of die vingerafdrukken plat dan wel gerold moeten zijn, of ze digitaal dan wel met inkt en papier moeten worden afgenomen, en of het er 1, 2 of 10 moeten zijn. Die zaken worden geregeld in het protocol.

3

De systematiek: identificatie en verificatie

De Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen (WIVVG) maakt onderscheid tussen identificatie en verificatie. *Identificatie* gebeurt bij het eerste contactmoment in een strafrechtelijk traject, *verificatie* bij latere contactmomenten in hetzelfde traject. Het eerste contactmoment in een strafrechtelijk traject is meestal de aanhouding en/of het eerste verhoor door een opsporingsambtenaar. Identificatie zal dus in de meeste gevallen worden uitgevoerd door een opsporingsambtenaar.

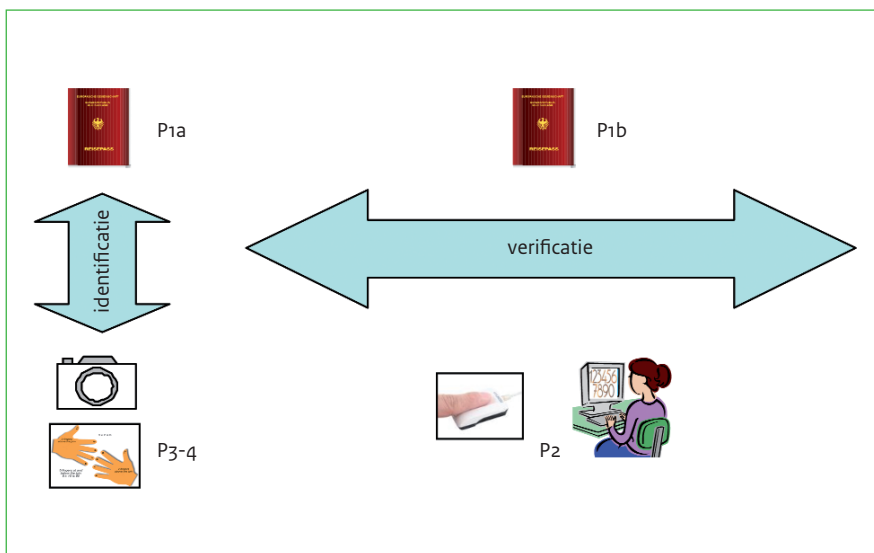
Het protocol voorziet in vijf procedures:

1. Identificatie en verificatie met alleen een identiteitsbewijs. Deze procedure kent met betrekking tot verdachten en veroordeelden twee varianten:
  - a. *identificatie* van een verdachte of veroordeelde met alleen een identiteitsbewijs,
  - b. *verificatie* van een verdachte of veroordeelde met alleen een identiteitsbewijs,

2. Verificatie van een verdachte of veroordeelde met een strafrechtsketennummer (SKN) plus een of twee vingerafdrukken.
3. Identificatie van een verdachte met foto en 10 platte vingerafdrukken (digitaal).
4. Identificatie van een verdachte met foto en 10 gerolde vingerafdrukken (met inkt en papier genomen).
5. Recherche-onderzoek naar de identiteit van de verdachte in de gevallen dat er geen echt, eigen, geldig en gekwalificeerd (EEGG-) identiteitsbewijs voorhanden is.

Deze brochure geeft een toelichting op de procedures 1 tot en met 4.

Deze vier procedures kunnen worden samengevat in het onderstaande plaatje:

4

SKN en SKDB

De Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen (WIVVG) introduceert het strafrechtsketennummer (SKN) en de strafrechtsketendatabank (SKDB). De Justitiële Informatiedienst - afdeling Matching beheert de SKDB. Deze organisatie kent namens de minister van Justitie aan *elke* verdachte een SKN toe en registreert zijn personalia in de SKDB. De SKDB is de opvolger van de huidige Verwijsindex Personen (VIP), het SKN de opvolger van het huidige VIP-nummer. Het onderstaande schema geeft de veranderingen weer:

Het SKN wordt alleen gebruikt *binnen* de strafrechtsketen en in de uitwisseling van gegevens tussen de SKDB en de Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV). Voor de uitwisseling van gegevens met instanties *buiten* de strafrechtsketen, of met verdachten en veroordeelden zelf, moet het burgerservicenummer (BSN) worden gebruikt.

	Voorheen	Nieuwe wet
Databank	Verwijsindex Personen (VIP)	Strafrechtsketendatabank (SKDB)
Nummer	VIP-nummer	Strafrechtsketennummer (SKN)
Moment van registreren	Wanneer de zaak wordt ingeschreven bij het openbaar ministerie	Op het moment van identificatie; dus meestal bij eerste verhoor, aanhouding of staandehouding
Gebruik verplicht?	Nee, gebruik VIP en VIP-nummer niet verplicht	Ja, verplicht gebruik van SKN voor alle organisaties in de strafrechtsketen als zij onderling gegevens over verdachten of veroordeelden uitwisselen

De volgende regels gelden bij het toekennen van een strafrechtsketennummer (SKN):

- Als een verdachte volgens de nieuwe wet wordt geïdentificeerd, krijgt hij een SKN. Als een verdachte al een VIP-nummer of SKN had, zijn er twee mogelijkheden:
  - Wanneer de identificatie van een verdachte voor de *eerste* keer wordt uitgevoerd met behulp van vingerafdrukken (procedure 3 of 4 van het protocol), krijgt de verdachte *altijd* een nieuw SKN. Dit wordt het 'hoofd-SKN' van de verdachte. De overige eventueel al verzamelde of later nog te verzamelen identiteitsgegevens worden daaraan gehangen. Ook het VIP-nummer of SKN dat al eerder aan de verdachte was toegekend zonder gebruikmaking van vingerafdrukken, wordt aan het nieuwe 'hoofd-SKN' gehangen.
  - In alle andere gevallen dat een verdachte al een VIP-nummer of een SKN had, wordt er niet een nieuw nummer uitgegeven, maar worden de nieuwe identiteitsgegevens aan het reeds bestaande nummer gehangen.
- Als er voor de identiteitsvaststelling een foto van de verdachte wordt gemaakt, wordt die ook in de SKDB opgenomen. Latere foto's kunnen daaraan worden toegevoegd.

Als een gebruiker zoekt in de strafrechtsketendatabank (SKDB), komt hij altijd bij het 'hoofd-SKN' uit. Daarbij kan hij de historie van de eerdere identiteitsvaststellingen zien. Ook is bij elke identiteitsvaststelling zichtbaar in de SKDB op basis van welke gegevens de identiteit is vastgesteld. De gebruikers kunnen de gegevens over de identiteitsvaststelling desgewenst printen vanuit de SKDB (de zgn. identiteitsstaat of ID-staat) en in het dossier voegen.

De functie van het strafrechtsketennummer (SKN) is tweeledig:

- Het SKN is de 'kapstok' waaraan de identificerende persoonsgegevens (personalia, een digitale kopie van het identiteitsdocument, foto, vingerafdrukken) worden opgehangen. Al deze gegevens worden gekoppeld aan het SKN.
- Het is tevens de 'sleutel' tot de gegevens over verdachten in andere bestanden, zoals de justitiële documentatie (JDS) of de DNA-databank. Het opvragen en zoeken van gegevens in deze bestanden gebeurt op basis van het SKN.

5

Bevoegdheden en verplichtingen

Voorheen bevatte het Wetboek van Strafvordering alleen een aantal bevoegdheden op het gebied van identiteitsvaststelling. De Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen (WIVVG) schept vooral een aantal nieuwe verplichtingen. In dit hoofdstuk wordt per fase in het proces of per categorie van functionarissen aangegeven wat de verplichtingen en bevoegdheden zijn onder de WIVVG.

Achtereenvolgens komen aan de orde:

- Identificatie binnen de opsporing
- Verificatie door de officier van justitie en rechter
- Verificatie voor reclassering en behandeling
- Verificatie voor detentie

Opsporing

De WIVVG maakt, zoals gezegd, onderscheid tussen identificatie en verificatie.

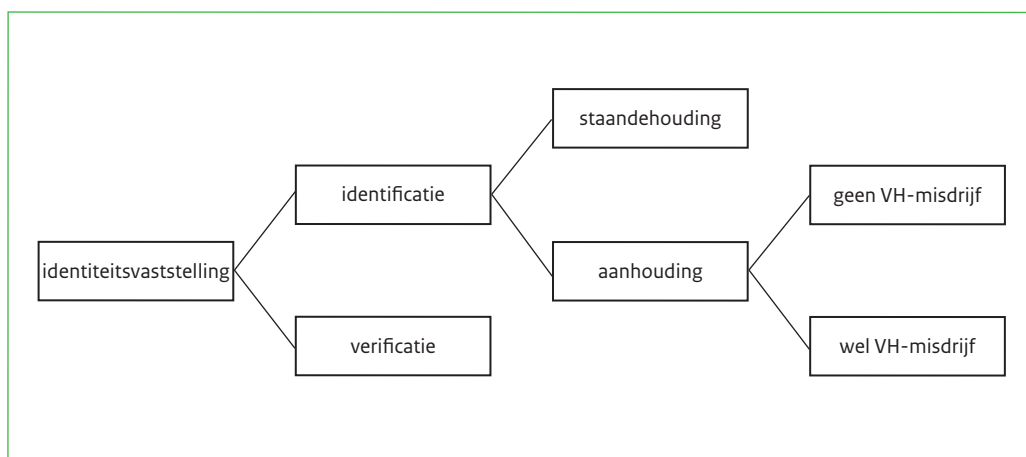
Bij de *identificatie* maakt de wet vervolgens onderscheid tussen staandehouding en aanhouding.

In het geval van aanhouding maakt de wet ten slotte onderscheid tussen feiten waarvoor geen en feiten waarvoor wel voorlopige hechtenis (VH) is toegestaan.

Zie onderstaand schema:

De regels voor staandehouding zijn niet gewijzigd, namelijk:

- *Iedere* opsporingsambtenaar is *bevoegd* een verdachte *staande* te houden om zijn identiteit vast te stellen door te vragen naar:
  - de naam, voornamen, geboorteplaats en geboortedatum van de verdachte, het adres waarop hij in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) is ingeschreven en het adres van zijn feitelijke verblijfplaats; en naar
  - een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht.

De verdachte is niet tot antwoorden verplicht, maar moet wel het identiteitsbewijs ter inzage aanbieden.

De volgende regels voor aanhouding zijn nieuw:²

- In geval van *aanhouding* voor een feit waarvoor *geen* voorlopige hechtenis is toegestaan (geen VH-misdrijf), *moet* de opsporingsambtenaar vragen naar bovenstaande gegevens (zie staandehouding). De verdachte is ook in dit geval niet tot antwoorden verplicht, maar moet wel het identiteitsbewijs ter inzage aanbieden.
De opsporingsambtenaar moet de foto in het aangeboden identiteitsbewijs vergelijken met degene die het aanbiedt. Daarnaast moet hij controleren of het document echt, eigen, geldig en gekwalificeerd (EEGG) is. Hiervoor kan hij ter ondersteuning speciale apparatuur gebruiken. Met diezelfde apparatuur worden ook de noodzakelijke gegevens uit het document geautomatiseerd overgenomen in het processysteem waarin de opsporingsambtenaar het proces-verbaal opmaakt. Dit wordt in het protocol aangeduid als procedure 1a (P1a).
- In geval van *aanhouding* voor een feit waarvoor *wel* voorlopige hechtenis is toegestaan (wel VH-misdrijf), *moet* de opsporingsambtenaar bovendien een of meer foto's en vingerafdrukken van de verdachte nemen (procedure 3 of 4 van het protocol). De verdachte is niet verplicht hieraan mee te werken.
In geval van weigering kan echter zo nodig gepast (d.w.z. proportioneel) geweld worden uitgeoefend. Hetzelfde geldt in geval van een verhoor wegens een

misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis is toegestaan *zonder* dat de verdachte is aangehouden, dus bijvoorbeeld een verhoor op uitnodiging of een tweede of derde verhoor door een opsporingsambtenaar in dezelfde zaak.

- Indien bij aanhouding voor een niet-VH-feit twijfel bestaat over de identiteit van de verdachte, bijvoorbeeld omdat er geen EEGG identiteitsbewijs is, moet de opsporingsambtenaar het geval voorleggen aan de officier of hulpofficier. Als die de twijfel deelt, *moet* de officier of hulpofficier bevelen dat één of meer foto's en vingerafdrukken worden genomen (procedure 3 of 4 van het protocol).
- Bij afname van lichaamsmateriaal voor DNA-onderzoek *moet* de identiteit van de verdachte of veroordeelde altijd worden geverifieerd met behulp van vingerafdrukken. Blijkt bij verificatie dat van de verdachte nog geen vingerafdrukken in het vingerafdrukkenbestand van de politie (HAVANK) zijn opgeslagen, dan moet hij daarin alsnog worden geregistreerd.

Het afnemen van vingerafdrukken gebeurt als volgt:

- Bij *identificatie* in geval van een VH-misdrijf (wordt een frontale foto genomen en) worden 10 platte, digitale vingerafdrukken ('livescan'). De genomen vingerafdrukken worden vergeleken met de vingerafdrukken die zijn opgeslagen in HAVANK. Indien vermoed wordt dat de verdachte een vreemdeling is kunnen de vingerafdrukken ook worden vergeleken met de Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV).

² Let op: voor jonge verdachten gelden uitzonderingen (zie volgende pagina).

Dit wordt in het protocol aangeduid als procedure 3 (P3). Indien de vingerafdrukken nog niet bekend zijn in HAVANK, worden alsnog met inkt en papier 10 gerolde vingerafdrukken genomen; dit wordt in het protocol aangeduid als procedure 4 (P4).

- Bij *verificatie* worden één of twee vingerafdrukken genomen en tezamen met het SKN voor verificatie aangeboden aan HAVANK. Dit wordt in het protocol aangeduid als procedure 2 (P2).

De nieuwe regels in geval van *aanhouding* gelden alleen voor de ‘algemene’ opsporingsambtenaar (art. 141 WvSv). Voor zover buitengewone opsporingsambtenaren (niet-politie-BOA’s; art. 142 WvSv) aanhoudingen verrichten en/of verhoren afnemen, zullen zij deze dwangmiddelen moeten laten toepassen door collega’s met algemene opsporingsbevoegdheid.

De volgende uitzonderingen gelden voor jeugdige verdachten:

- De bevoegdheden bij *aanhouding* worden *niet* toegepast tegen verdachten jonger dan 12 jaar.
- Verdachten jonger dan 14 jaar zijn niet verplicht een identiteitsbewijs ter inzage aan te bieden.

Waar worden de gegevens opgeslagen?

De administratieve gegevens, de foto en de digitale kopie van het identiteitsbewijs worden opgeslagen in de strafrechtketen-databank (SKDB) onder vermelding van het strafrechtketennummer (SKN). De vingerafdrukken worden, onder vermelding van het SKN, opgeslagen in HAVANK (het vingerafdrukkenbestand van de politie) dat wordt beheerd door het KLPD.

In onderstaand schema staan de nieuwe regels voor de opsporing weergegeven met de wetsartikelen waarop zij berusten:

Opsporing	27a.1:1e volzin (identificatie/ verificatie) NAW etc.	27a.1:2e volzin (identificatie/ verificatie) ID-bewijs	27a.1:3e volzin (identificatie/ verificatie) foto & vingerafdruk	27a.2:1e volzin verificatie: vingerafdruk	27a.2:2e volzin verificatie ID-bewijs
(141) 55c.1 aanhouding	V	V			
(141) 55c.2 aanhouding VH			V		
(141) 55c.2 verhoor VH			V		
(hulp-OvJ) 55c.3 twijfel			VT		
487.1	art. 55c is <i>niet</i> van toepassing op verdachten <12 jaar				
151a.2; wet DNA 4.3, 4.5	V			V	V

V = verplichting

VT = verplichting bij twijfel

Genoemde artikelen betreffen het WvSv, tenzij anders aangegeven.

Officier van justitie en rechter

Een contactmoment van een verdachte of veroordeelde met een officier van justitie of een rechter betreft altijd een *verificatie* van een verdachte voor wie eerder al een identificatieprocedure is uitgevoerd. De verdachte is dus al geïdentificeerd en geregistreerd en heeft al een strafrechtsketennummer (SKN).

De volgende regels zijn niet gewijzigd:

- De rechter verifieert de identiteit van de verdachte door hem te vragen naar zijn naam, voornamen, geboorteplaats, geboortedatum en het adres waarop hij in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) is ingeschreven en het adres van zijn feitelijke verblijfplaats.
- De verdachte is niet tot antwoorden verplicht.

De nieuwe regels zijn:

- Onder de WIVVG heeft de rechter de *bevoegdheid* om, als hij twijfelt aan de identiteit van de voor hem verschenen verdachte, een onderzoek daarnaar te bevelen. Dit betreft onder meer het onderzoek op de terechtzitting en het verhoor in de raadkamer of door de Rechter-Commissaris. Het onderzoek omvat het controleren van het identiteitsbewijs (procedure 1b van het protocol) of het vergelijken van vingerafdrukken indien deze al bekend zijn (procedure 2 van het protocol). Het controleren van het identiteitsbewijs kan nog ter zitting gebeuren, maar het nemen van vingerafdrukken zal om praktische redenen doorgaans buiten de zittingszaal plaatsvinden.
- Voor de officier van justitie gelden bij het opleggen van de strafbeschikking dezelfde bevoegdheden als voor de rechter.

- De verdachte is verplicht desgevraagd het identiteitsbewijs te tonen en mee te werken aan het nemen van zijn vingerafdrukken.

Reclassering en behandeling

Met reclassering en behandeling worden in deze brochure de werkzaamheden bedoeld van de drie reclasseringsinstellingen (3RO), de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), de Bureaus jeugdzorg (BJZ) en de instellingen voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ) in het kader van:

- begeleiding / toezicht / 'hulp & steun'
- advies (buiten een penitentiaire inrichting)
- taakstraf
- tenuitvoerlegging van gedrags-beïnvloedende maatregel jeugdige
- behandeling (buiten een penitentiaire inrichting).

Een contactmoment van een van deze instanties met een verdachte of veroordeelde betreft altijd een *verificatie* van een verdachte of veroordeelde voor wie eerder al een identificatie is uitgevoerd. De verdachte of veroordeelde is dus al geïdentificeerd en geregistreerd en heeft al een strafrechtsketennummer (SKN).

De nieuwe regels voor verificatie bij reclassering en behandeling zijn:

- De betrokken functionaris verifieert de identiteit van de verdachte of veroordeelde door de volgende zaken te vergelijken:
  - de zaakgegevens: rapportageaanvraag, proces-verbaal of vonnis
  - de gegevens die de verdachte of veroordeelde verstrekt: naam, voornamen, geboorteplaats, geboortedatum en het adres waarop hij in de gemeentelijke

basisadministratie persoonsgegevens (GBA) is ingeschreven en het adres van zijn feitelijke verblijfplaats.

- de identiteitsstaat uit de strafrechtsketendatabank (SKDB).
- het identiteitsbewijs van de verdachte of veroordeelde. Dit wordt in het protocol aangeduid als procedure 1b (P1b).
- Indien van de verdachte of veroordeelde reeds vingerafdrukken zijn opgeslagen in het vingerafdrukkenbestand van de politie (HAVANK), worden bij de eerste opname (= de intake) *verplicht* een of twee vingerafdrukken van de verdachte of veroordeelde gescand (procedure 2 van het protocol). Ter verificatie worden deze vingerafdrukken tezamen met het SKN geautomatiseerd aangeboden aan HAVANK. Op het beeldscherm van de verifiërende functionaris verschijnen de foto en de administratieve gegevens.

Dit wordt in het protocol aangeduid als procedure 2 (P2).

- De verdachte of veroordeelde is verplicht mee te werken. Weigert hij zijn medewerking, dan meldt de functionaris dit aan de officier van justitie. Daarnaast wordt ieder geval van twijfel omtrent de identiteit gemeld aan de Justitiële Informatiedienst - afdeling Matching (die de SKDB beheert).

Indien de verdachte of veroordeelde wordt bezocht tijdens zijn detentie (d.w.z. in een inrichting van DJI of instelling van GGZ, zie volgende paragraaf), is het overleggen van een identiteitsbewijs of het nemen van vingerafdrukken niet aan de orde.

In onderstaand schema worden de verplichtingen bij reclassering en behandeling weergegeven met de wetsartikelen waarop zij berusten:

Reclassering en behandeling (3RO, RvdK, BJJ, GGZ)	27a.1:1e volzin (identificatie/ verificatie) NAW etc.	27a.2:1e volzin verificatie: vingerafdruk	27a.2:2e volzin verificatie ID-bewijs
begeleiding / toezicht / 'hulp & steun' • Sv. 80.6, 244.4:2e, 257a.5, 493.6 • Sr. 14d.2, 15b.2, 38.2, 38g.2, 38p.4, 77f.3, 77aa.2 • PBW 4.1, BVT 51.2, BJJ 51.2	V	V	V
advies (buiten PI) • Sv. 147.2, 177.2, 310 • WOTS 19.1-2	V	V	V
taakstraf • Sv. 257a.5 • Sr. 22k (22g.1), 77f.3, 77o.2, (77p.1)	V	V	V
gedragsbeïnvloedende maatregel jeugdige • Sr. 77w.7	V	V	V
meewerken! • Sv. 80.1:30, 244.4:1e, 257a.4 • Sr. 14c.1:b, 15a.1:b, 38.1, 38g.2, 38p.3:b; 77f.3, 77w.3, 77z		V	V

Detentie

Met detentie wordt in deze brochure vrijheidsbeneming (anders dan in het kader van de in verzekeringstelling op een politiebureau) bedoeld in het kader van de toepassing van het strafrecht. Deze vrijheidsbeneming wordt tenuitvoergelegd in een van de (penitentiare of behandel-) inrichtingen die vallen onder de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) of in een instelling voor GGZ krachtens een contract met DJI.

Een contactmoment van een van deze instanties met een verdachte of veroordeelde betreft altijd een *verificatie* van een verdachte of veroordeelde voor wie eerder al een identificatieprocedure is uitgevoerd. De verdachte of veroordeelde is dus al geïdentificeerd en geregistreerd en heeft al een strafrechtsketenummer (SKN).

De regels voor de penitentiare inrichtingen van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) zijn:

- Bij de eerste opname (= de intake) in een inrichting van DJI wordt iedere gedetineerde - ongeacht op welke titel hij wordt ingesloten - gevraagd naar zijn naam, voornamen, geboorteplaats, geboortedatum en het adres waarop hij in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) is ingeschreven en het adres van zijn feitelijke verblijfplaats. Daarnaast worden (digitaal) tien vingerafdrukken van hem genomen. De vingerafdrukken worden opgeslagen in het eigen bestand van DJI, de Basisvoorziening biometrie (BVB). Deze BVB wordt gebruikt bij verificatie binnen de inrichtingen (bijvoorbeeld bij het ontvangen van bezoek) en bij het verlaten van een inrichting.

Voorts is de directeur bevoegd een foto van de gedetineerde te (laten) nemen ter verificatie binnen de inrichting.

- Indien van de gedetineerde eerder overeenkomstig het Wetboek van Strafvordering vingerafdrukken zijn genomen, worden de bij insluiting genomen vingerafdrukken vergeleken met die in het vingerafdrukkenbestand van de politie (HAVANK). Indien van de gedetineerde eerder overeenkomstig de Vreemdelingenwet 2000 vingerafdrukken zijn genomen, worden de bij insluiting genomen vingerafdrukken vergeleken met die in de Basisvoorziening vreemdelingen (BVV).
- De gedetineerde is verplicht mee te werken. Voor een verdachte of veroordeelde geldt dat indien hij zijn medewerking weigert, de betrokken functionaris dit meldt aan de officier van justitie. Daarnaast wordt ieder geval van twijfel omtrent de identiteit van een verdachte of veroordeelde gemeld aan de Justitiële Informatiedienst - afdeling Matching (die de SKDB beheert).

De regels voor de instellingen voor GGZ of behandelinrichtingen voor jeugdigen zijn:

- Bij de eerste opname (= de intake) wordt de verdachte of veroordeelde gevraagd naar zijn naam, voornamen, geboorteplaats, geboortedatum en het adres waarop hij in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) is ingeschreven en het adres van zijn feitelijke verblijfplaats.
- Alleen indien van de verdachte of veroordeelde reeds vingerafdrukken zijn genomen en opgeslagen in het vingerafdrukkenbestand van de politie (HAVANK), worden bij de intake bovendien *verplicht* een of twee vingerafdrukken van de verdachte of

veroordeelde genomen (procedure 2 van het protocol) en tezamen met het SKN aangeboden aan HAVANK. Zijn van de verdachte of veroordeelde nog geen vingerafdrukken genomen en opgeslagen in HAVANK, dan moet bij de intake inzage in het identiteitsbewijs worden gevraagd (procedure 1b van het protocol).

- De verdachte of veroordeelde is verplicht mee te werken. Weigert deze zijn

medewerking, dan meldt de betrokken functionaris dit aan de officier van justitie. Daarnaast wordt ieder geval van twijfel omtrent de identiteit gemeld aan de Justitiële Informatiedienst - afdeling Matching (die de SKDB beheert).

In onderstaand schema staan de regels bij verificatie voor detentie weergegeven, met de wetsartikelen waarop zij berusten:

Detentie (DJI / GGZ)	27a.1:1e volzin (identificatie/verificatie) NAW etc.	27a.1:3e volzin (identificatie/verificatie) foto & vingerafdruk	27a.2:1e volzin verificatie: vingerafdruk	27a.2:2e volzin verificatie ID-bewijs
Sv. 151a.2	V		V	V
PBW 28.3, BVT 22.2, BJJ 33.3, BOPZ 51a.2 1e opname	V		V	V
PBW 28.4, BVT 22.3, BJJ 33.4, BOPZ 51a.3 overige gevallen			V	
PBW 28.5, BVT 22.4, BVT 33.5		B (foto)		
PBW 28.3, BVT 22.2, BJJ 33.3, BOPZ 51a.2 Meewerken!			V	V

V = verplichting

B = bevoegdheid

6

Bewaartermijnen

Bij de identiteitsvaststelling worden persoonsgegevens verzameld:

- personalia (naam, adres, woonplaats, geboortedatum en -plaats, BSN of V-nummer, etc.);
- een of meer foto's;
- vingerafdrukken;
- een digitale kopie van het identiteitsdocument.

Los van de identiteitsvaststelling verzamelt Justitie sinds jaar en dag ook andere gegevens over verdachten en veroordeelden, zoals:

- VIP-nummers (onder de WIVVG: SKN's);
- justitiële en strafvorderlijke gegevens (eerdere veroordelingen etc.);
- DNA-profielen.

Al deze gegevens worden gedurende zekere tijd bewaard. In het Besluit identiteitsvaststelling verdachten en veroordeelden is bepaald hoe lang deze gegevens mogen (en moeten) worden bewaard.

Daarbij wordt onder meer onderscheid gemaakt naar:

- de ernst van het feit. Voor zwaardere feiten gelden langere bewaartermijnen dan voor lichtere feiten;
- de aard van de beslissing. In geval van sepot of vrijspraak bijvoorbeeld worden wel de foto en de vingerafdrukken en

het DNA-profiel vernietigd, maar het sepot of de vrijspraak als zodanig (als beslissing van een officier van justitie of een rechter in een strafzaak) wordt als 'justitieel gegeven' bewaard in het justitieel documentatiesysteem (JDS; alleen het 'sepot 01', d.w.z.: betrokkene is ten onrechte als verdachte aangemerkt, wordt niet in JDS geregistreerd). Dus moeten ook het SKN en de daarbij behorende administratieve gegevens (personalia) even lang worden bewaard in de strafrechtscetendatabank (SKDB).

De bewaartermijnen zijn voor de verschillende hierboven genoemde categorieën van gegevens gelijk gesteld. Globaal gesproken bedragen de termijnen voor overtredingen 5 of 10 jaar, voor misdrijven 20 of 30 jaar. Er zijn echter diverse bijzondere regels. De termijnen lopen bovendien per feit afzonderlijk (indien de verdachte of veroordeelde meer dan één strafbaar feit heeft begaan).

7

Inwerkingtreding

1-10-2010

De Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen (WIVVG) is op 1 oktober 2010 in werking getreden. De feitelijke implementatie van de wet verloopt in drie fasen:

Fase 1

Inzet van technische apparatuur voor de controle van identiteitsbewijzen (procedure 1 van het protocol). Dit kon ook al onder de oude wetgeving.

Enkele korpsen en arrondissementen waren daar dan ook al vóór 1-10-2010 mee begonnen.

Fase 2

Invoering van de nieuwe procedures, echter wat de politie betreft vooralsnog slechts voor een beperkte doelgroep.

Bij de korpsen worden de procedures 3 en 4 namelijk voorshands alleen toegepast bij die verdachten die na aanhouding worden vervoerd naar een cellencomplex. De overige ketenpartijen gaan de wet toepassen op alle verdachten en veroordeelden met wie zij te maken krijgen.

Deze fase is gestart op 1 oktober 2010 en loopt door tot ultimo maart 2011.³

Fase 3

Invoering van de nieuwe procedures voor de gehele doelgroep. De toepassing van de wet wordt in deze fase ook bij de korpsen uitgebreid tot de hele doelgroep, dat wil zeggen: alle verdachten die worden aangehouden op verdenking van een misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis is toegestaan.

Over de vormgeving van fase 3 moet nog nadere besluitvorming plaatsvinden.

De arrondissementale justitiële beraden (AJB's) voeren de regie over de implementatie van de wet in het arrondissement.

³ Over de wijze en het tempo van de implementatie van de nieuwe wet in de sector GGZ wordt nog nader overleg gevoerd.

Afkortingen

AJB	<i>arrondissementaal justitieel beraad</i>
BIVV	<i>Besluit identiteitsvaststelling verdachten en veroordeelden</i>
BJJ	<i>Beginselenwet justitiële jeugdinstellingen</i>
BJZ	<i>Bureau jeugdzorg</i>
BOA	<i>buitengewoon opsporingsambtenaar</i>
BOPZ	<i>Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen</i>
BVB	<i>Basisvoorziening biometrie</i>
BVT	<i>Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden</i>
BVV	<i>Basisvoorziening Vreemdelingen</i>
CIS	<i>Coördinatiegroep informatievoorziening strafrechtsketen</i>
DJI	<i>Dienst justitiële inrichtingen</i>

EEGG	<i>echt, eigen, geldig en gekwalificeerd (m.b.t. identiteitsbewijs)</i>
GBA	<i>Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens</i>
GGZ	<i>(instellingen voor) geestelijke gezondheidszorg</i>
HAVANK	<i>het vingerafdrukkenbestand van de politie</i>
JDS	<i>Justitieel documentatiesysteem</i>
JustID	<i>Justitiële Informatiedienst</i>
KLPD	<i>Korps Landelijke Politiediensten</i>
NAW	<i>naam, adres, woonplaats</i>
OvJ	<i>officier van justitie</i>
PBW	<i>Penitentiaire beginselenwet</i>
PI	<i>penitentiaire inrichting</i>
3RO	<i>de drie reclasseringsinstellingen</i>
RvdK	<i>Raad voor de kindbescherming</i>
SKDB	<i>Strafrechtsketendatabank</i>
SKN	<i>strafrechtsketennummer</i>
VIP	<i>Verwijsindex Personen</i>
VH	<i>voorlopige hechtenis</i>
WIVVG	<i>Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen</i>
WOTS	<i>Wet overneming tenuitvoerlegging strafvonnissen</i>
(Wv)Sr	<i>Wetboek van Strafrecht</i>
(Wv)Sv	<i>Wetboek van Strafvordering</i>

Informatie

Het Programma Informatievoorziening Strafrechtsketen (Progis) heeft als doel het realiseren van het integraal en integer strafrechtelijk persoonsbeeld.

- **Integraal** persoonsbeeld wil zeggen dat alle informatie over verdachten en veroordeelden die al ergens in de strafrechtsketen aanwezig is, voor iedere functionaris in die keten snel en efficiënt toegankelijk is. De wettelijke voorschriften over wie toegang heeft tot welke informatie zijn daarbij leidend.
- **Integer** persoonsbeeld wil zeggen dat die informatie gekoppeld is aan de juiste persoon (verdachte, veroordeelde).

Prioriteit wordt gegeven aan het realiseren van het integer persoonsbeeld. De vaststelling van de administratieve en biometrische identiteit van verdachten en veroordeelden wordt geprotocolleerd en ondersteund met technische apparatuur. Bij het eerste contactmoment in een strafrechtelijk traject wordt de identiteit van betrokkene eenmalig en eenduidig vastgesteld ('identificatie'), bij latere contactmomenten wordt zij geverifieerd. De personalia van betrokkenen worden voor heel de keten centraal geregistreerd en beheerd.

Grondslag

Grondslag van het programma is de plicht van de overheid om zorgvuldig om te gaan met de toepassing van het strafrecht op individuen. Daarbij hoort ook de zorg voor een optimale kwaliteit van de gegevens en het tegengaan van identiteitsfraude en persoonsverwisselingen. Een goede identiteitsvaststelling draagt tevens bij aan de effectiviteit en efficiency van de strafrechtsketen en daarmee uiteindelijk aan een veiliger samenleving.

Informatie

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met het programmabureau van Progis via progis@minjus.nl

Colofon

Deze brochure is een uitgave van:

Ministerie van Justitie
Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Schedeldoekshaven 100 | 2500 EX Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag

Nadere informatie?

Programmabureau Progis, progis@minjus.nl

©Rijksoverheid | Oktober 2010